

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Jihlava, 16. 5. 2013

Veřejná zakázka

Jde o písemnou smlouvu na dodávky, služby nebo stavební práce.

Aby šlo o veřejnou zakázku, musí být splněny tyto 3 znaky:

- zakázka musí být zadávána osobou, která je [zadavatelem veřejných zakázek](#),
- zakázka musí zahrnovat prvek úplaty na straně zadavatele (byť i jen potenciální),
- musí se jednat o zakázku na [dodávky, služby nebo stavební práce](#)

Zadavatel

- Zadavatelé se podle kategorie dělí na
  - veřejného zadavatele,
  - dotovaného zadavatele a
  - sektorového zadavatele.

Právní předpisy upravující zadávání VZ

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (nemá přímou právní závaznost)
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole

Podzákonné právní předpisy:

- Vyhláška č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách
- Vyhláška č. 9/2011 Sb., kterou se stanoví podrobnější podmínky týkající se elektronických nástrojů a úkonů učiněných elektronicky při zadávání veřejných zakázek a podrobnosti týkající se certifikátu shody

Právní předpisy upravující zadávání VZ 2

- Vyhláška č. 133/2006 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele
- Vyhláška č. 230/2012 Sb., kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr
- Vyhláška č. 231/2012 Sb., kterou se stanoví obchodní podmínky pro veřejné zakázky na stavební práce
- Vyhláška č. 232/2012 Sb., o podrobnostech rozsahu odůvodnění účelnosti veřejné zakázky a odůvodnění veřejné zakázky

VZ podle výše předpokládané hodnoty

- Veřejné zakázky nadlimitní
- Veřejné zakázky podlimitní
- Veřejné zakázky malého rozsahu

VZ nadlimitní

- Veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota (vždy bez DPH) dosáhne nebo překročí finanční limit stanovovaný jednotně pro všechny země EU. Limity pro dodávky služby a stavební práce jsou každé dva roky upravovány sdělením Evropské komise.

VZ podlimitní

- Veřejné zakázky od 1 mil. Kč bez DPH na dodávky a služby
- Veřejné zakázky od 3 mil. Kč bez DPH na stavební práce
- Do limitu pro nadlimitní veřejné zakázky

VZ malého rozsahu

- Veřejné zakázky s výší předpokládané hodnoty do 1 mil. Kč bez DPH na dodávky a služby
- Veřejné zakázky s výší předpokládané hodnoty do 3 mil. Kč bez DPH na stavební práce

Předpokládaná hodnota

- Zadavatelem předpokládaná výše peněžitého závazku vyplývajícího z plnění veřejné zakázky
- Částka, která určuje, zda se jedná o VZ nadlimitní, podlimitní nebo malého rozsahu
- Pravidla pro stanovení předpokládané hodnoty jsou uvedena v § 13 a násl. zákona

Předpokládaná hodnota 2

- **Stanoví se následujícím způsobem:**
  - na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění - zadavatel při stanovení předpokládané hodnoty přihlédne jak k údajům a informacím o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, který v minulosti pořizoval, ale rovněž k jiným dostupným údajům a informacím (např. k veřejně přístupným relevantním údajům a informacím na internetu nebo v odborných publikacích);
  - nemá-li zadavatel k dispozici údaje dle předchozího bodu, stanoví předpokládanou hodnotu na základě průzkumu trhu s požadovaným plněním nebo jiným vhodným způsobem, například formou dotazů na jiného pořizovatele stejného či podobného předmětu plnění v minulosti nebo formou shromáždění předběžných cenových nabídek dodavatelů pro požadovaný předmět plnění; zadavatel však vždy přihlédne i k vývoji daného segmentu trhu v čase

Předpokládaná hodnota 3

- Co vše se zahrnuje do předpokládané hodnoty?
  - u VZ na části součet všech částí
  - odměny, soutěžní ceny či jiné platby u [soutěže o návrh](#) či [soutěžního dialogu](#)
  - opční právo
  - [u rámcové smlouvy](#) nebo [dynamického nákupního systému](#) - maximální předpokládaná hodnota všech veřejných zakázek, které mají být zadány za dobu trvání rámcové smlouvy či dynamického nákupního systému

Předpokládaná hodnota 4

- Při stanovení předpokládané hodnoty je zadavatel povinen sečíst předpokládané hodnoty **obdobných, spolu souvisejících dodávek či služeb**, které hodlá pořídit v průběhu účetního období (účetní období se dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, shoduje s kalendářním rokem nebo je tzv. hospodářský rokem, který trvá 12 měsíců a začíná pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden;
- Pro [územně samosprávné celky](#) je účetním obdobím vždy kalendářní rok;
- Povinnost ke sčítání obdobných, spolu souvisejících dodávek a služeb za účetní období neplatí pro dodávky nebo služby, jejichž jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel tyto dodávky nebo služby pořizuje opakovaně podle svých aktuálních potřeb;
- Zadavatel je však povinen vždy dodržet zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Předpokládaná hodnota 5

- Při stanovení předpokládané hodnoty je důležité, co je jednou veřejnou zakázkou:
  - věcná
  - funkční
  - místní
  - časová souvislosti

Není splněno u zakázek, které nelze *objektivně* dopředu vůbec **předvídat**

Rozhodná je hodnota bez DPH!!!

Předpokládaná hodnota VZ na dodávky

- Platí všechno, co je uvedeno výše +
  1. smlouva uzavíraná na dobu určitou - podle předpokládané výše celkového peněžitého závazku zadavatele za dobu účinnosti smlouvy na dodávky (bez ohledu na délku doby trvání smlouvy). Je třeba rovněž zahrnout předpokládanou zůstatkovou cenu (v případě nájmu s právem následné koupě - leasing)
  2. smlouva uzavíraná na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymezit (např. do doby splnění závazku) - podle předpokládané výše celkového peněžitého závazku zadavatele za 48 měsíců. Je třeba rovněž zahrnout předpokládanou zůstatkovou cenu.

Předpokládaná hodnota VZ na dodávky 2

- Základem pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na opakující se nebo trvající dodávky je
  - skutečná cena uhrazená zadavatelem za dodávky stejného či podobného druhu během předcházejících 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které zadavatel může očekávat během následujících 12 měsíců, nebo, pokud nebyly v minulosti dodávky stejného či podobného druhu pořizovány,
  - součet předpokládaných hodnot jednotlivých dodávek, které mají být zadavatelem pořízeny během následujících 12 měsíců

Předpokládaná hodnota VZ na služby

- Stejný způsob, jako u VZ na dodávky vyjma zůstatkové ceny
- Základem pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na služby v případě
  - pojišťovacích služeb je výše pojistného, jakož i jakýchkoliv jiných dalších odměn souvisejících s těmito službami,
  - bankovních a finančních služeb jsou poplatky, provize, úroky, jakož i jakékoliv jiné další odměny související s těmito službami,
  - projektové činnosti jsou honoráře, jakož i jakékoliv jiné další platby související se zpracováním projektové dokumentace

Předpokládaná hodnota VZ na stavební práce

- Platí obecná pravidla pro stanovení předpokládané hodnoty VZ
- Do předpokládané hodnoty je nutno započíst:
  - předpokládanou hodnotu [dodávek](#), jde-li o [veřejného zadavatele](#), ale pouze ty, které jsou nezbytné k provedení konkrétní veřejné zakázky na stavební práce a které zadavatel pro dodavatele zajistí (např. i od jiné osoby či je sám poskytl)

Předpokládaná hodnota VZ na stavební práce 2

- *Do předpokládané hodnoty se nesmí zahrnout předpokládaná hodnota dodávek či služeb, pokud tyto dodávky nebo služby nejsou nezbytné k provedení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a jejich zahrnutí do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce by (zejména) znamenalo, že*
  - by je zadavatel tím, že je začlenění do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce, nemusel zadávat veřejnou zakázku v zadávacím řízení v souladu se zákonem, ačkoliv by taková veřejná zakázka měla být podle zákona zadávána, nebo
  - by je zadavatel zadal podle ustanovení vztahujících se k [podlimitním veřejným zakázkám](#) (v případě jejich začlenění do předpokládaného hodnoty veřejné zakázky na stavební práce by se jednalo o podlimitní veřejnou zakázku na stavební práce), ačkoliv podle předpokládané hodnoty jde o [nadlimitní veřejné zakázky](#) na dodávky či služby, nebo
  - by je zadavatel zadal podle ustanovení vztahujících se k [veřejným zakázkám malého rozsahu](#) (v případě jejich začlenění do předpokládaného hodnoty veřejné zakázky na stavební práce by se jednalo o veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce), ačkoliv podle předpokládané hodnoty jde o [podlimitní veřejné zakázky](#) na dodávky či služby.

Základní zásady

- Upravuje § 6 zákona
- Vztahují se na veškeré veřejné zakázky, tedy i veřejné zakázky malého rozsahu

Jedná se o zásady:

- transparentnosti
- rovného zacházení
- zákazu diskriminace

Zásada transparentnosti

- Základním účelem je zajištění:
  - co největší průhlednosti
  - přezkoumatelnosti celého řízení
  - možnost kontroly postupu v řízení

Prostředky:

- pořizování písemné dokumentace
- jasné vymezení kritérií
- odůvodnění všech rozhodnutí
- zveřejňování

Zásada rovného zacházení

- Zadavatel je povinen v době přípravy, realizace i zadávání veřejné zakázky postupovat stejným způsobem ke všem dodavatelům
- definování přesných podmínek řízení tak, aby všichni uchazeči předem věděli, jak bude řízení probíhat (tedy např. jakým způsobem bude probíhat hodnocení nabídek)
- informování o všech krocích pro všechny známé uchazeče či dodavatele (dodatečné informace) apod.

Zásada zákazu diskriminace

- Jednáním zadavatele by nemělo dojít k neodůvodněné diskriminaci některého z dodavatelů
- Vymezením zadávacích podmínek zadavatel vždy diskriminuje tu část dodavatelů, kteří zadávací podmínky nemohou splnit
- Veškeré podmínky omezovacího charakteru (požadavky na kvalifikaci, obchodní podmínky, jiná smluvní ustanovení) musí podstatným způsobem souviset s předmětem veřejné zakázky
- Zadavatel je oprávněn stanovit přesné podmínky pro účast v řízení, nesmí však uzavírat přístup jiným dodavatelům z důvodů, které podstatným způsobem nesouvisejí s předmětem veřejné zakázky.

Zásady 3E

- Smyslem zadání veřejné zakázky je zajistit statek, který zadavatel skutečně potřebuje pro zajištění plnění svých úkolů tak, aby uspokojil jeho potřebu (účelnost) za co nejnížší cenu (hospodárnost), respektive za nejnížší cenu připadající na jednotku užitečnosti (efektivnost).
- § 78 zákona - zadavatel je povinen v případě volby základního hodnotícího kritéria ekonomická výhodnost, vždy také stanovit dílčí hodnotící kritéria tak, **aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny**

Hospodárnost

- Použití veřejných prostředků k zajištění plnění úkolů, při němž dojde k co nejnižšímu vynaložení svěřených prostředků a zároveň je dodržena odpovídající kvalita plněných úkolů
- Minimalizace nákladů (finančních, lidských, věcných) na plnění svěřených úkolů s tím, že je zároveň dodržena požadovaná kvalita vykonávaných úkolů
- Je třeba brát v potaz nejen náklady prvotní (pořizovací), ale i provozní

Efektivnost

- Použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění („best value for public money“)
- Vztah mezi vstupem (náklady) a výstupem (zboží, služby či jiná činnost)
- Efektivností dochází k optimalizaci zdrojů využitých k zajištění plnění úkolu

Účelnost

- Použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů
- Jde o vztah mezi zamýšlenými cíli a skutečnými dopady vykonané činnosti

Druhy zadávacích řízení

- V případě, že zadavatel
  - určí, že se jedná o veřejnou zakázku
  - určí druh veřejné zakázky
  - stanoví předpokládanou hodnotu veřejné zakázky a bude se jednat o nadlimitní veřejnou zakázku nebo podlimitní veřejnou zakázku
  - zjistí, že na danou veřejnou zakázku nelze použít zákonnou výjimku
  - je povinen veřejnou zakázku zadat podle pravidel stanovených zákonem v zadávacím řízení

Druhy zadávacích řízení

- Zadávací řízení upravuje závazný procesní postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky
- Zákon definuje šest druhů zadávacích řízení:
  - otevřené řízení,
  - užší řízení,
  - jednací řízení s uveřejněním,
  - jednací řízení bez uveřejnění,
  - soutěžní dialog a
  - zjednodušené podlimitní řízení.

Rámcová smlouva, dynamický nákupní systém

- K zadání veřejné zakázky dochází i při řízení, v němž veřejný zadavatel zadává veřejnou zakázku na základě rámcové smlouvy, a v dynamickém nákupním systému
- Tato řízení nejsou zadávacími řízeními, ale mají svou samostatnou právní úpravu. Nestanoví-li zákon jinak, použijí se i na postup zadavatele v těchto řízeních pravidla, která se vztahují na postup zadavatele v zadávacím řízení

Použití zadávacích řízení

- Vždy bez omezení lze použít [otevřené řízení](#) a [užší řízení](#)
- [Jednací řízení s uveřejněním](#) pouze při splnění zákonných [podmínek](#) stanovených v § 22 zákona
- [Jednací řízení bez uveřejnění](#) pouze při splnění zákonných [podmínek](#) stanovených v § 23 zákona
- [Soutěžní dialog](#) pouze při splnění zákonných [podmínek](#) stanovených v § 24 zákona

Použití zadávacích řízení 2

- [Zjednodušené podlimitní řízení](#) pouze pro zadání podlimitní veřejné zakázky. V případě podlimitní veřejné zakázky na stavební práce při splnění další [zákonné podmínky](#) (§ 25)

Pozn. Je-li zahájeno zadávání [podlimitní veřejné zakázky](#) postupem platným pro zadávání [nadlimitní veřejné zakázky](#), postupuje se podle ustanovení platných pro zadávání nadlimitní veřejné zakázky

Výjimky ze zákona

- Při splnění zákonných předpokladů zadavatel není povinen zadávat veřejné zakázky podle zákona, tzn. v jednom ze zadávacích řízení
- Stále však platí povinnosti po uzavření smlouvy (uveřejnění smlouvy, uveřejnění skutečně uhrazené ceny, uveřejnění seznamu subdodavatelů)

Obecné výjimky

- Předmětem je nabytí či nájem existujících nemovitostí, bytů či nebytových prostor nebo s nimi souvisejících práv, vyjma veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou finanční služby související s takovým nabytím či nájmem při výkonu její působnosti podle zvláštních právních předpisů
- Služby znalce nebo tlumočnicka ustanoveného příslušným orgánem pro účely soudního, správního rozhodčího nebo obdobného řízení
- Rozhodčí a smírčí služby

Obecné výjimky – in house

- Předmětem je poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací *veřejnému zadavateli* osobou, která vykonává podstatnou část své činnosti ve prospěch tohoto veřejného zadavatele a ve které má veřejný zadavatel výlučná majetková práva („**in house**“)
- Veřejný zadavatel má výlučná majetková práva v určité osobě, zejména pokud disponuje sám veškerými hlasovacími právy plynoucími z účasti v takové osobě nebo pokud taková osoba má právo hospodařit s majetkem veřejného zadavatele, nemá vlastní majetek a výlučně veřejný zadavatel vykonává kontrolu nad hospodařením takové osoby

Obecné výjimky – in house 2

- Pro možnost použití in house výjimky je třeba naplnit současně následující podmínky:
  - zadavatelem veřejné zakázky musí být [veřejný zadavatel](#)
  - osoba, které je veřejná zakázka veřejným zadavatelem zadávána, musí vykonávat podstatnou část veškeré své činnosti ve prospěch zadávajícího veřejného zadavatele; *přípustný* objem činností vykonávaných ve prospěch jiných osob není přesně stanoven, nicméně s ohledem na kontext práva EU by se mělo jednat pouze o okrajové činnosti nahodilého charakteru,
  - veřejný zadavatel má v osobě, které zadává veřejnou zakázku, *výlučná* majetková práva – zákon obsahuje definici výlučných majetkových práv (zpravidla se bude jednat o skutečnost, že veřejný zadavatel zadává veřejnou zakázku příspěvkové organizaci nebo 100% vlastněné obchodní společnosti, může se však jednat i například o státní podnik

Obecná výjimka – VZ malého rozsahu

- Tyto veřejné zakázky je zadavatel oprávněn zadávat mimo režim zákona
- Nutno postupovat v souladu se zásadami transparentnosti, rovného zacházení, jakož i v souladu se zákazem diskriminace (+ zásady 3E)
- Povinnost zveřejňovat smlouvy na zakázky malého rozsahu, jejichž předpokládaná hodnota přesáhne 500 tis. Kč bez DPH

Dodržování zásad – pravidla kraje

Elektronické zadávání

- Profil zadavatele
- Elektronická tržiště veřejné právy
- Dynamický nákupní systém
- Elektronická aukce
- Elektronické zadávání

Opožděné platby

- Směrnice Evropského parlamentu a rady č.7/2011
- Implementována měla být do 16.3.2013
- Účinnost novely Obch. zákoníku snad 1.8.2013
- Závaznost – veřejní zadavatelé

Opožděné platby 2

- Povinnost úhrady faktur veřejnými zadavateli podnikatelům do 30ti dnů od doručení faktury (dodání zboží, služeb, stavebních prací, akceptace)
- Výjimky – poskytovatelé zdravotních služeb (60 dnů)
- Zvláštní povaha nebo rysy smlouvy (60 dnů)

Opožděné platby 3

- Důsledky porušení:
  - Úrok z prodlení (zákonný úrok z prodlení – součet referenční sazby (sazba stanovená ČNB) a 8 procentních bodů)

Např.: referenční sazba $0,75\% + 8\% = 8,75$ roční úrok, $0,024\%$ denně

Částka 100 000 Kč 25 dnů po splatnosti
 $0,00024 \times 100000 = 24 \times 25 = 599$ Kč

- Minimální částka nákladů spojených s vymáháním – 1400 Kč

Novela ZVZ

- Ponechaný dolní limit pro VZ na stavební práce na 3 mil. Kč
- Odstranění institutu osoby se zvláštní způsobilostí (nebo odsunutí účinnosti na 1.1.2015)
- Zmírnění pravidla rušení VZ při jedné nabídce – poprvé ano, podruhé již ne (nedojde ke zúžení možného okruhu zadavatelů)
- Předpoklad nabytí účinnosti k 1.1.2014

Nový občanský zákoník

- Přejídné období – VZ vyhlášené před účinností, obchodní podmínky dle stávající úpravy – bude upraveno ve změnovém zákoně v přechodných ustanoveních tak, že mohou být uzavírány smlouvy podle pr. úpravy platné v době vyhlášení VZ
- Prodej „obchodní firmy“ = názvu podnikatele – nutno podchytit v obchodních podmínkách

Dotazy, náměty a připomínky

Vaše dotazy, náměty a připomínky ?

Děkuji za pozornost

Václava Kotrbová

Kontakt: kotrbova.v@kr-vysocina.cz

Tel.: +420 604250412